

Nr. 26.660/22.04.2026

APROB,

Secretar de Stat,
KALLÓS Zoltán

**REGULAMENT SPECIFIC PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA
CONCURSULUI NAȚIONAL
PENTRU ELEVII DIN MEDIUL RURAL „UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ”**

I. PREZENTARE GENERALĂ

Art. 1 (1) Prezentul regulament definește cadrul specific de organizare și desfășurare a *Concursului național pentru elevii din mediul rural „Universul cunoașterii prin lectură”*, numit în continuare *Concurs național*, și este elaborat în conformitate cu prevederile din **Normele metodologice privind organizarea și desfășurarea olimpiadelor școlare și a concursurilor școlare**, aprobate prin ordinul de ministru nr. 6.727/2025 (Anexa 1), numite în continuare *Norme metodologice*.

(2) Organizarea și desfășurarea *Concursului național* se vor face cu prezența fizică a elevilor în sala de concurs, în conformitate cu prevederile *Normelor metodologice*, precum și cu prevederile prezentului *regulament*.

Art. 2 (1) Finalitățile concursului se regăsesc în următoarele domenii de competențe: *Comunicare în limba maternă, A învăța să înveți, Competențe sociale și civice și Sensibilizare și exprimare culturală*. Abordarea transcurriculară a comunicării din perspectivă culturală și artistică vizează evaluarea competențelor de exprimare și interpretare a unor sentimente, fapte și opinii, de punere în valoare a mesajului textului literar/nonliterar, de gestionare eficientă a propriei învățări, individuale sau în grup, de participare în mod eficient și constructiv la viața socială.

(2) Concursul național este o competiție de excelență, la care pot participa elevi din ciclul gimnazial, din mediul rural, din toate județele țării, din învățământul de stat, particular și confesional.

(3) Concursul național este o competiție transdisciplinară, ce se adresează elevilor de la unitățile de învățământ din mediul rural, capabili de performanță, creativi și cu un orizont cultural adecvat vârstei, dornici să își valorifice pasiunea pentru cunoaștere prin lectură. Participarea la competiție este opțională și individuală.

(4) Totodată, Concursul național constituie un context favorabil pentru valorificarea, în spiritul egalității de șanse, de către cadre didactice de la școlile din mediul rural, a competenței pedagogice și a celei științifice.

(5) Concursul național vizează dezvoltarea la elevi a unor competențe dobândite atât la orele de limba și literatura română, cât și la alte discipline din ariile curriculare *Om și societate* și *Arte*, competențe centrate pe următoarele acțiuni specifice învățării eficiente: identificarea, prelucrarea, utilizarea, exprimarea, analizarea/sintetizarea, evaluarea/aprecierea /interpretarea.

(6) Concursul național integrează cunoștințe din diferite domenii, dobândite de către elevi prin lectură conștientă și dirijată, fiind evaluat, în cadrul ei, nivelul de înțelegere a mesajului din textele ficționale și nonficționale, aparținând unor variate stiluri funcționale.

Art. 3 (1) Fiecare concurent participă la clasa în care este înscris în anul desfășurării Concursului.

(2) Prin excepție de la regula prevăzută la alin. (1), elevii pot participa, la cerere, la o clasă superioară celei în care sunt înscriși în anul școlar în care se desfășoară Concursul, doar în interiorul aceluiași ciclu de învățământ, gimnazial, în conformitate cu prevederile art. 10. alin.

(1) din *Normele metodologice*.

(3) Este interzisă participarea elevilor la o clasă inferioară celei în care sunt înscriși în anul școlar în care se desfășoară Concursul.

(4) Participarea elevilor și a cadrelor didactice la Concurs nu presupune nicio contribuție financiară din partea acestora sau a părinților/reprezentanților legali ai acestora și nu poate fi condiționată de taxe de participare, de achiziții de obiecte/materiale/instrumente didactice sau promoționale, reviste, cărți etc.

II. ORGANIZAREA CONCURSULUI NAȚIONAL

Art. 4 (1) Concursul național este organizat de Ministerul Educației și Cercetării, prin inspectoratele școlare județene/unitățile școlare subordonate, în parteneriat cu instituții de învățământ superior și de cercetare din țară, cu instituții de cultură, edituri etc.

(2) Responsabilitatea organizării și a desfășurării Concursului național revine, în funcție de etapă, unităților de învățământ preuniversitar, inspectoratelor școlare prin Comisia județeană de organizare și evaluare, Direcției Generale Echitate și Performanță în Învățământul Preuniversitar.

(3) Structura și atribuțiile Comisiei județene de organizare și evaluare și ale Comisiei centrale a Concursului național sunt cele prevăzute în **Normele metodologice**.

(4) Comisia centrală a Concursului național se constituie conform prevederilor art. 66 din **Normele metodologice**.

III. ETAPELE CONCURSULUI NAȚIONAL ȘI NORMA DE REPREZENTARE

Art. 5 (1) Etapele desfășurării Concursului național sunt: pe școală, locală, județeană și națională.

(2) Pentru etapa locală, data desfășurării și, după caz, norma de reprezentare/școală/clasă sunt stabilite de Comisia județeană de organizare și evaluare.

(3) În conformitate cu **Normele metodologice**, în cazul în care numărul de unități de învățământ/elevi care pot participa este mic, inspectoratele școlare pot decide să nu organizeze etapele pe școală și/sau locală ale concursului național, organizând direct etapa județeană.

(4) Datele/perioadele susținerii probelor la etapele Concursului național sunt stabilite prin **Calendarul Concursurilor naționale școlare cu finanțare M.E.C.**, aprobat pentru anul școlar în curs.

(5) La etapa pe școală și la cea locală, Comisia de organizare și evaluare pentru etapa respectivă stabilește criteriile specifice de departajare în cazul egalității de puncte între candidații aflați pe ultimul loc calificabil și le afișează înainte de desfășurarea probei scrise.

(6) La etapa județeană, Comisia județeană de organizare și evaluare a Concursului național stabilește criteriile specifice de departajare în cazul egalității de puncte între candidații aflați pe primul loc în vederea calificării la etapa națională și le afișează înaintea desfășurării etapei județene.

Art. 6 (1) La etapa națională, din fiecare județ va participa câte un echipaj alcătuit din patru elevi (câte un elev pentru fiecare clasă gimnazială, primul din ierarhia clasei la care a concurat, stabilită în urma etapei județene a concursului).

(2) În vederea alcătuirii echipajului reprezentativ al județului, pentru a participa la etapa națională a concursului, participanții trebuie să obțină cel puțin 60 de puncte la etapa județeană.

(3) Comisia județeană de organizare și evaluare a Concursului național stabilește și validează, în funcție de clasamentul valoric, pe clase, componența echipajului reprezentativ al județului, pentru etapa națională.

Art. 7 Comisia județeană de organizare și evaluare a Concursului național va transmite inspectoratului școlar județean unde se va desfășura etapa națională, baza de date privind echipajul reprezentativ al județului și profesorul însoțitor, în termen de cel mult zece zile de la încheierea etapei județene, conform *Normelor metodologice*.

IV. PROBELE CONCURSULUI NAȚIONAL, PROGRAMĂ ȘI STRUCTURA SUBIECTELOR

Art. 8 (1) Programa Concursului național respectă curriculumul extins pentru clasele gimnaziale. Sunt recomandate exerciții de logică a comunicării, de perspicacitate, rezolvarea de probleme cotidiene, studii de caz etc., care să implice valorificarea elementelor de cultură generală, prin coroborarea informațiilor pe care elevii le dețin atât în urma parcurgerii programelor școlare la diferite discipline de studiu, cât și prin lecturi particulare. Programa concursului vizează parcurgerea de către elevi a curriculumului în vigoare la disciplinele din arii curriculare precum: *Limbă și comunicare, Om și societate, Arte* etc. pentru clasele de gimnaziu.

(2) În elaborarea răspunsurilor, concurenții vor putea valorifica atât conținuturile învățate la disciplina limba și literatura română, cât și pe acelea specifice altor discipline de studiu, abordate în raport de complementaritate, din perspectiva lecturii (*literacy*), ca activitate specifică pentru dezvoltarea universului cognitiv.

Art. 9 (1) Probele de concurs valorifică originalitatea și creativitatea în receptarea și în producerea de mesaje scrise despre textul literar/nonliterar. La etapele anterioare celei naționale, elevii vor susține, individual, o probă scrisă.

(2) La etapa națională a Concursului național, echipajele vor susține o probă scrisă și vor preda un portofoliu realizat de către elevi sub îndrumarea profesorului/profesorilor înainte de venirea la Concursul național, în conformitate cu prevederile din anexa la regulament.

(3) Lucrarea de la proba scrisă a etapei naționale va fi elaborată colectiv; la elaborarea răspunsurilor, elevii vor colabora, iar scrierea va fi realizată de către elevul desemnat drept raportor al echipajului.

(4) Prin elaborarea portofoliului, elevii din mediul rural vor cunoaște mai bine rolul școlii pentru formarea și dezvoltarea personalității creatoare a ființei umane și vor înțelege că, indiferent de mediul de proveniență, un elev dotat poate deveni o personalitate marcantă. Scopul activității de elaborare a portofoliului este raportarea la modele umane și profesionale, crearea unor repere valorice locale pentru evoluția elevilor.

(5) Prin acest tip mixt de evaluare se dorește punerea în valoare a culturii generale a elevilor, a competențelor de comunicare în limba română și a competențelor culturale, interculturale și de interrelaționare, cu scopul deschiderii universului cognitiv individual, precum și al inserției adecvate în mediul sociocultural.

Art. 10 (1) Punctajul maxim pentru proba scrisă, la toate etapele Concursului național, este de 100 de puncte.

(2) Punctajul maxim la evaluarea portofoliului predat este de 100 de puncte.

(3) La etapa națională a Concursului național, punctajul final se calculează ca sumă a punctajelor obținute la proba scrisă și la evaluarea portofoliului, putând fi, astfel, de maximum 200 de puncte.

Art. 11 (1) La etapele anterioare celei naționale, timpul de lucru pentru proba scrisă este de două ore.

(2) La etapa națională a concursului, timpul de lucru pentru proba scrisă este de trei ore.

(3) La niciuna dintre etapele Concursului național, nu le este permis elevilor participanți să părăsească sala având asupra lor subiectele de la proba de concurs.

Art. 12 Tema portofoliului va fi stabilită și comunicată anual de către organizatorii Concursului. Structura subiectelor și punctajele aferente pentru proba scrisă de la etapele Concursului național, precum și tema portofoliului pentru anul școlar 2025-2026, sunt prezentate în anexa la prezentul *Regulament*.

Art.13 La etapa națională, la proba scrisă, în fiecare sală de concurs vor fi repartizate câte patru echipe.

V. ELABORAREA SUBIECTELOR DE CONCURS

Art.14 (1) Subiectele se elaborează pe clase și sunt în acord cu programele școlare aferente și particularitățile de vârstă ale elevilor.

(2) La etapa locală și la etapa județeană, responsabilitatea elaborării subiectelor revine Comisiei de organizare și de evaluare de la nivelul inspectoratului școlar, conform **Normelor metodologice**. Grupul de lucru este coordonat de inspectorul școlar județean de limba și literatura română.

(3) Pentru etapa națională, responsabilitatea elaborării subiectelor revine unui grup de lucru al Comisiei centrale a Concursului național, grup coordonat științific de către reprezentantul CNPEE/persoana responsabilă de disciplina limba și literatura română din Ministerul Educației și Cercetării sau de către inspectorii școlari/cadre didactice de specialitate din învățământul preuniversitar desemnați/desemnate de Ministerul Educației și Cercetării.

(4) Președintele Comisiei centrale coordonează întreaga activitate de elaborare a subiectelor și a baremelor, inclusiv cea de verificare și avizare finală, înainte de distribuirea lor către concurenți.

(5) Grupul de lucru care elaborează subiectele și baremele de evaluare, indiferent de etapă, este format din cadre didactice de specialitate, care nu au elevi calificați la clasa la care elaborează itemi de evaluare și nu au rude și afini până la gradul al III-lea inclusiv, participanți la Concurs.

(6) Întreaga răspundere pentru păstrarea confidențialității și a siguranței transferului de subiecte și bareme, distribuția către concurenți și apoi publicarea subiectelor/baremelor, precum și asumarea conținutului acestora, revine, după caz, grupului de lucru din cadrul Comisiei centrale a concursului, respectiv fiecărei comisii județene care primește, transmite și aplică respectivele instrumente de evaluare.

(7) Subiectele vor respecta structura specificată în anexa la prezentul regulament.

VI. EVALUAREA

Art.15 Evaluarea lucrărilor scrise se realizează în conformitate cu prevederile din capitolul III, secțiunea 2, titlul 3, art. 85-86 din *Normele metodologice*.

Art.16 La toate etapele Concursului național, evaluarea este realizată de către profesori de specialitate, care nu au elevi calificați la clasa la care evaluează și nu au rude și afini până la gradul al III-lea inclusiv, participanți la Concursul național.

Art.17 (1) La toate etapele Concursului național, la proba scrisă, profesorii evaluatori vor marca greșelile prin sublinierea acestora. Evaluarea lucrărilor se face cu respectarea baremului stabilit de grupul de lucru.

(2) La etapa județeană și la cele anterioare acesteia, Comisia de organizare și de evaluare include subcomisii pentru fiecare clasă. La etapa națională, evaluarea este realizată de către două subcomisii, una pentru evaluarea lucrărilor de la proba scrisă și alta pentru evaluarea portofoliului.

(3) În vederea creșterii obiectivității evaluării, se recomandă ca fiecare subcomisie să fie alcătuită, în număr egal, atât din profesori care predau în mediul rural, cât și din profesori care predau în mediul urban.

Art.18 (1) La etapa națională, evaluarea vizează atât calitatea portofoliului echipajului, cât și punctajul obținut la lucrarea scrisă elaborată în echipă.

(2) Evaluarea calității portofoliului se va efectua conform unei grile de notare specifice, elaborate în cadrul grupului de lucru al Comisiei centrale a Concursului național, care a elaborat subiectul probei scrise.

Art. 19 (1) La etapele premergătoare celei naționale a Concursului național, după finalizarea evaluării, Comisia de organizare și evaluare va afișa rezultatele inițiale ale evaluării, pentru fiecare clasă, după caz, cu respectarea prevederilor privind datele cu caracter personal.

(2) La etapele premergătoare celei naționale a Concursului, după eventuala reevaluare la contestații, se afișează rezultatele finale, cu respectarea prevederilor privind datele cu caracter personal, în ordine valorică (descrescătoare), pentru fiecare clasă și se stabilesc elevii care vor participa la etapa imediat superioară.

(3) La etapa națională a Concursului, Comisia centrală va afișa rezultatele inițiale ale evaluării, pe echipaje, în ordinea alfabetică a județelor, iar după etapa de soluționare a eventualelor contestații, va afișa rezultatele finale, valoric, în ordinea descrescătoare a rezultatelor.

VII. DEPUNEREA ȘI SOLUȚIONAREA CONTESTAȚIILOR

Art. 20 (1) La etapele Concursului național, elevii participanți pot contesta numai punctajul obținut la proba scrisă, depunând, în intervalul de timp anunțat la afișarea rezultatelor inițiale, cerere de reevaluare a lucrării scrise.

(2) Dreptul la contestație are ca obiect exclusiv propria lucrare/propriul rezultat. Elevul concurent nu poate contesta rezultatul unor terți și nu poate avea acces la lucrările acestora.

(3) La nicio etapă a Concursului național nu se admite depunerea contestației de către o altă persoană (părinte, profesor însoțitor, coleg etc.), în absența elevului în cauză.

(4) La etapa națională, contestarea rezultatelor obținute la proba scrisă se face prin completarea de către elevul raportor desemnat de către echipajul județean, a formularului pus la dispoziție de Comisia centrală a Concursului național, pe care îl vor semna atât elevul, cât și profesorul însoțitor al lotului.

(5) Înainte de depunerea contestației, elevul/echipajul poate solicita să-și vadă propria lucrare, în prezența unui membru al comisiei etapei respective a concursului școlar/al Comisiei centrale a concursului național. La etapa națională solicitarea de vizualizare este depusă/transmisă de către elevul raportor desemnat de către echipajul județean.

(6) Vizualizarea lucrărilor are un caracter strict informativ și nu echivalează cu recorectarea acestora sau cu exprimarea unor aprecieri calitative ori cantitative din partea persoanelor implicate în procesul de vizualizare.

(7) Este interzisă introducerea în sala de vizualizare a lucrărilor a oricărui mijloc de înregistrare audio/video.

(8) Rezultatul de la evaluarea portofoliului nu poate fi contestat.

Art. 21 (1) La toate etapele Concursului național, subcomisia de contestații pentru reevaluarea lucrărilor susținute la proba scrisă va fi constituită din profesorii membri ai comisiei care nu au evaluat inițial la clasa respectivă.

(2) La etapele premergătoare etapei naționale, termenul de analiză și răspuns la contestații nu poate depăși 72 de ore de la încheierea depunerii contestațiilor, după care se afișează rezultatele finale.

(3) La etapa națională, termenul de analiză și răspuns la contestații nu poate depăși 24 de ore de la încheierea depunerii contestațiilor, după care se afișează rezultatele finale.

Art. 22 (1) Pentru rezolvarea contestațiilor se aplică prevederile din Secțiunea 2, de la 4. *Rezolvarea contestațiilor și stabilirea rezultatelor finale din Normele metodologice.*

(2) La toate etapele Concursului național, rezultatele obținute în urma soluționării contestațiilor sunt definitive.

VIII. PREMIEREA

Art. 23 (1) La toate etapele anterioare celei naționale, ierarhia concurenților, în vederea premierii, se stabilește în ordinea descrescătoare a punctajelor finale individuale obținute.

(2) La etapele anterioare celei naționale, modul de acordare a premiilor respectă prevederile din *Normele metodologice.*

(3) La etapa națională a Concursului național, se acordă maximum trei premii colective, reactiv câte un premiu I, un premiu II și un premiu III, și un număr de mențiuni colective reprezentând maximum 15% din numărul total de echipe participante la concurs, rotunjit la numărul întreg superior, în cazul unui număr fracționar.

(4) Premiarea se face cu respectarea strictă a ierarhiei valorice și a condiției de punctaj, după cum urmează:

- mai mult sau egal cu 170 de puncte, pentru premii;
- mai mult sau egal cu 160 de puncte, pentru mențiuni.

(5) La etapa națională a Concursului național, în situația în care două sau mai multe echipe obțin același punctaj final, în vederea acordării unui singur premiu/echipaj și a mențiunilor, se aplică următoarele criterii de departajare, în ordinea de mai jos:

1. punctajul obținut la Partea a II-a, itemul 5;
2. punctajul obținut la Partea I, itemul 10;
3. punctajul obținut la Partea I, itemul 9;
4. punctajul obținut la Partea I, itemul 8;
5. punctajul obținut la portofoliu.

(6) Toate deciziile Comisiei centrale, inclusiv cele referitoare la premiere, se consemnează în procesul-verbal al organizării și desfășurării Concursului național.

Art. 24 (1) La etapa națională a Concursului național, certificarea premiilor și a mențiunilor acordate de Ministerul Educației și Cercetării se face prin diplomă înregistrată acordată fiecărui membru al echipei.

(2) Societățile științifice, asociațiile profesionale, universitățile, organizațiile minorităților naționale din România sau din străinătate, autoritățile locale sau sponsorii pot acorda premii speciale echipajelor care au performanțe deosebite, conform criteriilor stabilite de comisia centrală sau de parteneri.

(3) Premiile speciale pot fi în bani, în cărți, în obiecte de birotică și papetărie, excursii, tabere etc. și sunt însoțite de diplome acordate de societăți științifice, asociații profesionale, universități, autorități locale sau alți sponsori.

(4) Premiile speciale pot fi acordate independent sau împreună cu premiile și mențiunile acordate de Ministerul Educației și Cercetării.

VIII. DISPOZIȚII FINALE

Art. 25 Elevii participanți se vor prezenta la centrul de concurs având asupra lor carnetul de elev cu fotografie, vizat pe anul școlar în curs (pentru elevii care nu au împlinit 14 ani) sau actul de identitate, ca document necesar profesorilor asistenți pentru verificarea identității concurenților.

Art. 26 (1) Programul desfășurării etapei naționale a Concursului va fi propus de către inspectoratul școlar din județul-gazdă și avizat de către persoana care coordonează domeniul limba și literatura română și discipline conexe în Ministerul Educației și Cercetării.

(2) Numărul profesorilor însoțitori ai lotului reprezentativ al fiecărui județ/al municipiului București va fi calculat astfel încât să fie respectată norma legală în vigoare: de un profesor pentru zece elevi.

(3) Cheltuielile aferente participării elevilor, a profesorilor însoțitori și a profesorilor desemnați ca membri ai Comisiei centrale a Concursului național vor fi acoperite în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 27 (1) După stabilirea listei elevilor care participă la etapa națională, fiecare inspector școlar de limba română organizează, la nivelul inspectoratului școlar, o întâlnire cu elevii calificați, cu profesorii însoțitori și cu părinții/reprezentanții legali ai elevilor, în vederea instruirii acestora pentru participarea la etapa națională. La finalul instruirii, elevul și un părinte/tutore legal instituit al elevului vor semna o declarație prin care să confirme că li s-au adus la cunoștință normele de conduită și consecințele nerespectării acestora (cf. art. 104, respectiv 108 din *Normele metodologice*).

(2) Elevii participanți la etapa națională a Concursului vor avea asupra lor avizul epidemiologic eliberat conform legislației în vigoare.

Art. 28 (1) Profesorul delegat pentru a însoți lotul județului/al municipiului București la etapa națională răspunde în privința supravegherii elevilor pe toată perioada deplasării acestora la etapa națională a Concursului și în timpul desfășurării acesteia.

(2) În cazul în care familia unui elev dorește să-l însoțească la etapa națională, inspectorul școlar de specialitate solicită părinților o declarație pe propria răspundere, prin care aceștia iau cunoștință de programul Concursului și își asumă respectarea acestuia, precum și supravegherea elevului.

Art. 29 (1) În situația în care unul dintre elevii calificați nu poate sau nu mai dorește să participe, va putea fi înlocuit de următorul elev din ierarhia clasei respective, de pe lista menționată la art. 4, alin. (2), elev care îndeplinește criteriile de calificare. Inspectorul de specialitate de la nivelul inspectoratului școlar va comunica, prin adresă oficială, președintelui și președintelui executiv al Comisiei centrale a Concursului, înlocuitorul elevului - concurentul aflat pe poziția imediat următoare elevului retras. Înlocuirea se poate face cu cel puțin zece zile înaintea datei de începere a etapei naționale.

(2) În vederea aplicării prevederilor alin. (1), inspectoratul școlar se va asigura că a fost depusă de către elevul care se retrage/reprezentanții legali ai acestuia o cerere de retragere din concurs, înregistrată la inspectoratul școlar județean/al municipiului București.

Art. 30 (1) Toți elevii participanți la etapa națională vor primi câte o diplomă de participare, concepută și realizată de inspectoratul școlar gazdă.

(2) Profesorii însoțitori ai elevilor de la etapa națională din fiecare județ/municipiul București vor primi câte o adeverință de participare, eliberată de inspectoratul școlar gazdă.

(3) Profesorii care fac parte din Comisia centrală vor primi o adeverință din partea Ministerului Educației și Cercetării sau/și a inspectoratului școlar gazdă, prin care se atestă participarea lor la etapa națională a Concursului.

**DIRECTOR GENERAL,
Alin-Cătălin PĂUNESCU**

**DIRECTOR,
Liliana-Maria TODERIUC-FEDORCA**

**CONSILIER,
Daniel GEORGESCU**

**ANEXA la REGULAMENTUL SPECIFIC PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA CONCURSULUI
NAȚIONAL PENTRU ELEVII DIN MEDIUL RURAL
„UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ”
- ANUL ȘCOLAR 2025-2026**

I. PROBA SCRISĂ

a). La etapele ANTERIOARE ETAPEI NAȚIONALE, subiectele de la proba scrisă au următoarea structură și punctajul distribuit astfel:

Partea I - cinci itemi prin care se evaluează competențele specifice la limba și literatura română. Textul-suport este **literar**, selectat cu respectarea particularităților de vârstă ale elevilor și a programei școlare la fiecare clasă.

- **20 de puncte (câte 4 puncte pentru fiecare item).**

Partea a II-a - cinci itemi prin care se evaluează universul cunoașterii la nivel de cultură generală. Textul-suport este **nonficțional (nonliterar)**, în conformitate cu programa școlară.

- **20 de puncte (câte 4 puncte pentru fiecare item).**

Partea a III-a - șase itemi prin care se evaluează competențele deținute de elevi privind **scrierea despre textul literar, scrierea despre textul nonliterar și scrierea imaginativă**. Primii patru itemi vizează competența de receptare a mesajului scris (textul-suport ficțional/nonficțional), iar următorii doi itemi vizează competența de producere de text (ficțional sau nonficțional). Prin identificarea și prelucrarea informațiilor din textele-suport, elevii vor răspunde la întrebări de logică și cultură generală, în acord cu programele școlare, dar și cu particularitățile de vârstă, după modelul testărilor internaționale.

- **50 de puncte (câte 5 puncte pentru fiecare dintre primii patru itemi, câte 10 puncte pentru fiecare dintre ultimii doi itemi și 10 puncte redactare pentru itemii 5 și 6).**

Se acordă 10 puncte din oficiu. Total - 100 de puncte.

b). La etapa NAȚIONALĂ, subiectul este adresat echipajului și are următoarea structură și punctajul distribuit astfel:

Partea I - zece itemi prin care se evaluează universul cunoașterii la nivel de cultură generală. Textul-suport este **ficțional/nonficțional**, în conformitate cu programele școlare.

- **40 de puncte (câte 4 puncte pentru fiecare item).**

Partea a II-a - cinci itemi prin care se evaluează competențele deținute de către elevi privind **scrierea despre textul literar/nonliterar sau scrierea imaginativă**. Primii patru itemi vizează competența de receptare a mesajului scris, iar ultimul item vizează competența de producere de text ficțional. Prin identificarea și prelucrarea informațiilor din textul- suport, elevii vor răspunde unor întrebări de logică și cultură generală, după modelul testărilor internaționale. Ultimul item (secvența de text ficțional) va solicita elaborarea unui text imaginativ după metoda creațiilor cu mai mulți autori.

- **50 de puncte (câte 5 puncte pentru fiecare dintre primii patru itemi și 30 de puncte pentru ultimul item).**

Se acordă 10 puncte din oficiu. Total - 100 de puncte.

II. PORTOFOLIUL

Tema portofoliului pentru anul școlar 2025-2026: Dascălii, oameni-lumină care modelează comunități

Condiții de elaborare de către elevi a PORTOFOLIULUI pentru etapa națională:

- maximum zece pagini format A4 + coperte;
- text cel puțin 60% din conținutul portofoliului, însoțit de imagini adecvate;
- text redactat cu font Times New Roman 12, la 1,5 rânduri.

Se menționează: tema portofoliului, titlul, județul reprezentat de echipaj, numele și prenumele elevilor-autori și ai profesorilor îndrumători, bibliografia.

Portofoliul va fi realizat ca urmare a documentării privind oameni de seamă care au contribuit la dezvoltarea orizontului cunoașterii și s-au născut/au trăit/au desfășurat activitatea în zona geografică sau în județul din care provine echipajul ce participă la Concursul național. Portofoliul poate prezenta personalități reprezentative din mediul rural, după modelul studiului monografic, adaptat la nivelul gimnaziului.

Se vor evidenția: apartenența personalității la regiunea geografică/județ, traseul educațional și profesional al personalității prezentate, rolul acesteia în modelarea comunității și valorile promovate în activitatea desfășurată. Elevii vor prezenta succint personalitatea și contribuția acesteia la dezvoltarea universului cunoașterii și a comunității în care și-a exercitat profesia.

Notă: Nu se vor accepta la evaluare anexe ale portofoliului, constând în elemente de recuzită/butaforie/decor/costumație/machete etc.!

III. REPERE DE CONȚINUT PENTRU PROBA SCRISĂ

Pentru etapa județeană, sunt exceptate următoarele conținuturi:

Clasa	Domeniul de conținut	Conținuturi exceptate
a V-a	Lectură	- Narativul nonliterar. Acțiune, participanți, timp, spațiu - Textul explicativ
	Redactare	- Texte explicative: definiții, scheme
	Elemente de construcție a comunicării	Gramatică - Atributul - Structura timpurilor compuse: verbe auxiliare (a fi, a avea, a vrea) și forme verbale nepersonale (infinitivul, participiul) - Posibilități combinatorii ale substantivului (substantiv+ atribut) - Pronumele. Tipuri de pronume: pronumele personal în raport cu persoana, numărul, genul) - Adjectivul. Gradele de comparație - Articolul demonstrativ. Acordul adjectivului cu substantivul - Numeralul. Tipuri de numeral (cardinal, ordinal). Aspecte normative Ortoepie și ortografie - Accentul (aplicativ) Variație stilistică - Istoria cuvintelor - variații ale formei și ale sensului în timp

	Elemente de interculturalitate	Carte românească de învățătură: de la prima carte tipărită, la cartea digitală
a VI-a	Lectură	- Textul descriptiv literar în versuri - Textul argumentativ - Versificație: rima, strofa, măsura versurilor, ritmul (intuitiv)
	Redactare	- Prezentarea textului: tabele corelate conținutului unui text - Elemente auxiliare în scriere (sublinieri)
	Elemente de construcție a comunicării	Gramatică - Posibilități combinatorii ale verbului; - Corelarea funcției sintactice cu cazul morfologic al substantivului. Posibilități combinatorii ale substantivului; - Circumstanțialul de loc. Circumstanțialul de timp. Circumstanțialul de mod - Pronumele personal (flexiune cazuală). Pronumele reflexiv (diferența dintre pronumele reflexiv și pronumele personal). Posibilități combinatorii ale pronumelui. Anticiparea și reluarea prin clitice pronominale în cazul unor complemente. Aspecte ortografice - Adjectivul. Posibilități combinatorii ale adjectivului - Adverbul. Tipuri de adverbe (de mod, de timp, de loc). Gradele de comparație Variație stilistică - Limbă vorbită. Limbă scrisă
	Elemente de interculturalitate	Limba română în Europa; comunitatea lingvistică a vorbitorilor de limbă română de pretutindeni
a VII-a	Lectură	- Textul dramatic și arta spectacolului. Autor, personaj dramatic. Rolul indicațiilor scenice. Rolul dialogului. Actori, decor, costume, lumini, muzică. Dialogul în spectacol - Textul liric. Exprimarea emoțiilor și a sentimentelor - Strategii de comprehensiune: reflecții asupra limbajului și a structurii textelor de tip liric, dramatic - Strategii de interpretare: interpretarea limbajului figurat (metafora)
	Elemente de construcție a comunicării	Gramatică - Fraza: coordonarea prin juxtapunere și prin joncțiune. Conjunții coordonatoare. Norme de punctuație (punctul-și-virgula) - Posibilități combinatorii ale verbului - Atributul (relizări prin numeral, adverb) - Circumstanțialul de cauză. Circumstanțialul de scop. Topica în propoziție. Norme de punctuație - Pronumele demonstrativ și adjectivul pronominal demonstrativ - Pronumele și adjectivul pronominal negativ și negația în propoziție - Posibilități combinatorii ale pronumelor și ale adjectivelor pronominale - Numeralul. Posibilități combinatorii ale numeralului - Interjecția. Onomatopeele. Interjecția predicativă

		Ortoepie și ortografie <ul style="list-style-type: none">- Utilizarea corectă a accentului. Variante accentuale admise/neadmise de normă Variație stilistică <ul style="list-style-type: none">- Termeni științifici- Limbaj popular. Variație regională a limbii
	Redactare	- Prezentarea textului: grafica textului ca modalitate de a capta atenția publicului
	Elemente de interculturalitate	Despre limba și cultura țărilor din vecinătatea României
a VIII-a	Lectură	- Textul dramatic - Alte aspecte: redactare de mână, redactare computerizată
	Elemente de construcție a comunicării	Gramatică <ul style="list-style-type: none">- Construcții sintactice: construcții incidente, construcții concesive și condiționale- Realizări propoziționale ale unor funcții sintactice: circumstanțiala de loc, de timp, de mod, cauzala, finala Variație stilistică <ul style="list-style-type: none">- Variații de registru. Jargonul, argoul. Limbaj colocvial, limbaj cultivat (familiarizare)- Organizarea coerentă a textului: succesiunea ideilor, folosirea corectă a timpurilor verbale și a anaforelor
	Elemente de interculturalitate	Relații culturale constructive. Noi și ceilalți Valori culturale românești în lume

Pentru etapa națională, sunt *exceptate* următoarele conținuturi:

Clasa	Domeniul de conținut	Conținuturi exceptate
a V-a	Lectură	- Textul explicativ (<i>aplicativ</i>)
	Redactare	- Texte explicative: definiții, scheme
	Elemente de construcție a comunicării	Gramatică <ul style="list-style-type: none">- Adjectivul. Gradele de comparație- Articolul demonstrativ. Acordul adjectivului cu substantivul- Numeralul. Tipuri de numeral (cardinal, ordinal). Aspecte normative Variație stilistică <ul style="list-style-type: none">- Istoria cuvintelor - variații ale formei și ale sensului în timp
a VI-a	Lectură	- Textul argumentativ - Versificație: rima, strofa, măsura versurilor, ritmul (intuitiv)
	Redactare	- Prezentarea textului: tabele corelate conținutului unui text - Elemente auxiliare în scriere (sublinieri)
	Elemente de construcție a comunicării	Gramatică <ul style="list-style-type: none">- Circumstanțialul de loc. Circumstanțialul de timp. Circumstanțialul de mod- Adverbul. Tipuri de adverbe (de mod, de timp, de loc). Gradele de comparație

		Variație stilistică - Limbă vorbită. Limbă scrisă
	Elemente de interculturalitate	Limba română în Europa; comunitatea lingvistică a vorbitorilor de limbă română de pretutindeni
a VII-a	Lectură	- Textul dramatic și arta spectacolului. Autor, personaj dramatic. Rolul indicațiilor scenice. Rolul dialogului. Actori, decor, costume, lumini, muzică. Dialogul în spectacol - Strategii de comprehensiune: reflecții asupra limbajului și a structurii textelor de tip liric, dramatic
	Elemente de construcție a comunicării	Gramatică - Folosirea corectă a adjectivului pronominal de întărire - Pronumele și adjectivul pronominal negativ și negația în propoziție - Numeralul. Posibilități combinatorii ale numeralului - Interjecția. Onomatopeele. Interjecția predicativă Variație stilistică - Termeni științifici - Limbaj popular. Variație regională a limbii
	Redactare	- Prezentarea textului: grafica textului ca modalitate de a capta atenția publicului
	Elemente de interculturalitate	Despre limba și cultura țărilor din vecinătatea României
a VIII-a	Lectură	- Alte aspecte: redactare de mână, redactare computerizată
	Elemente de construcție a comunicării	Variație stilistică - Variații de registru. Jargonul, argoul. - Construcția frazei în limba vorbită și în limba scrisă
	Elemente de interculturalitate	Relații culturale constructive. Noi și ceilalți